

161 1. Beh. af Forst. t. Finanslov f. Finansåret fra 1. April 1873 til 31. Marts 1874. 162

saa er det ikke ubetydelig større i Aar end ifjor; der forellaas meget betydelige Bygningsudgifter, saa at Underbalancen er i Aar bleven 56,000 Rbd., medens den ifjor kun var nogle og Fyrrethusetusinde. Jeg haaber imidlertid, at Flertallet i Thinget vil være stærkt nok til i det Mindste at gaa den Vej, som af mig blev antydet, at lade de Formuende betale ordentlig og derimod være noget mere imødekommende mod de mindre Formuende, thi det er virkelig ogsaa ad den Vej, at de mindre Begunstigede skulle hjælpes. Det er meget bedre efter min Opfattelse end Premiesystemet. Hvad ellers Udgifterne til Kirke- og Undervisningsministeriet angaar, har jeg nogle Bemærkninger til et Par Punkter. Jeg ser, at der er ny Udgift paa 1000 Rbd. til Evangeliiets Forlyndelse for vore Spænd i fremmede Lande. Det kan nu maasse være meget rigtigt; men jeg maa sige, at for mig har det noget Uhyggeligt ved sig, at ogsaa det skal drages ind under Statens Tilsyn. Jeg havde hellere set, at det var vedblevet at være privat. Saa er der Baisenshuset, hvor vi igen i Aar have den hele Udgiftspost paa 1300 Rbd. Det vil erindres, at ifjor var der nedsat et Udvalg for at tage under Overveelse, om det ikke maatte være paa Tide, at Bibelprivilegiet blev ophævet. Forslaget kom for sent til, at der kunde komme Noget ud deraf; men Udvalget vedtog dog enstemmig en Dagsorden, hvori det udtaltes, at i Forventning af, at Ministeriet vilde tage Baisenshusets hele Ordning og Bibelprivilegiet under Overveelse og fremkomme med Lov derom, gif man over til den næste Sag paa Dagsordenen. Det udtaltes i Betænkningen, at man mente, at mange fattige Børn kunde kommes til Hjælp ad den Vej, saasom Indtægten nu var stegen til at være henved 28,000 Rbd. aarlig, medens det nu hovedsagelig var en Kjøbenhavnst Indretning. Hvad gjør nu den høitagede Kultusminister? Kommer han med et Lovforslag? Dertil er der vel neppe nogen Udigt, men i dets Sted faaer vi en Resolution af 1ste Juli 1872, gaaende ud paa, at det øvrige Land skal stilles lige med Kjøbenhavn, og naar Kjøbenhavn og Sjælland have 78 Pladser, saa skal det øvrige Land ogsaa have 78 Pladser med 60 Rbd. til hver Plads for hvert foreldreløst Barn, det vil sige, at det øvrige Land skal kun have et lille Tilskud af omtrent 4,600 Rbd. Det er, hvad man vil, inde os af de henved 28,000 Rbd. Og hvorledes vil man unde os dem? Det skal gaa igjennem den høierverdige Stiftsforighed; den skal disponere derover, og det udtales udtrykkelig, at man venter, at der vil blive Stiftsvoisjen-

huse. Saaledes som jeg opfatter Sagen, vil der væsentlig kun blive Tale om Indretninger for de paagjældende Stiftshovedsteder, istedetfor at man paa en mere kommunal Maade burde lade Midlerne komme Befolkningen til gode. Vi se, hvorledes der opporer Anstalter, i hvilke man tager sig af Foreldreløse, og der vilde der være Leilighed til at give Tilskud; man kunde maasse f. Ex. ogsaa lade Amtsaadene faae en lignende Myndighed over disse Penge, som de f. Ex. have over Tilskud til fattige Højskoleelever. Det er nu ikke den Vej, man er gaaet, og jeg kan ikke se, at det, man har gjort, er en god Opfyldelse af, hvad Udvalget aldeles enstemmig udtalte i sin Betænkning. Dernæst har jeg endnu et Punkt med Hensyn til det Særlige, og det vedrører Theatret. Ifjor udtaltes det i Betænkningen af et Mindretal, at man ikke kunde finde, at Lovgivningsmagten fremdeles var bunden ved at skulle betale et aarligt Tilskud af 50,000 Rbd. til Theatret, thi den paagjældende Lov var aabenbart vedtagen under Forudsætning af, at Spilleindtægten kun var 180,000 Rbd. Nu har det vist sig, at den er over 200,000 Rbd., og den 1ste Juli 1871 havde Theatret allerede sammenbygget en Fond paa 80,000 Rbd. Det skal jeg nu ikke laste det for; det er tværtimod meget prisværdigt, at de Mennesker lære Sparommelighed, og at det er gaaet op for dem, at den Tid dog maasse er i Anmarche, da der vil være et Flertal, som vil være stærkt nok til at negte Bevillingen til Theatret. Det vil ogsaa erindres, at det erede Meblem her tet ved mig (Winther) allerede ifjor stillede Forslag om at negte Tilskudet. Ganske vist var det kun et Mindretal — til hvilket ogsaa jeg hørte — som stemte for dette Forslag, men jeg tror ikke, at der deri kan ses nogen Grund til at antage, at man i Aar vil stille sig paa samme Maade, saameget mere som det er et nyvalgt Folkething, som sidder her, og som man maa erindre, hvorledes man i sin Tid næsten trumfede Theaterloven igjennem. — Der er ganske vist andre Ting paa Kultusministerens Budget, som kunde give Anledning til Betragtninger, men jeg skal dog af Hensyn til, at Tiden er saa langt fremrykket, endnu kun nævne et Par Punkter. Jeg skal saaledes bemærke, at det ikke synes, at man endnu er betænkt paa ved Sørø Mademi at gaa frem med Sparommelighed. Ifjor nedsatte vi f. Ex. Belysningsomkostningerne til 1500 Rbd.; vi fandt, at det var antageligt, men atter i Aar har man forøget dem, og atter i Aar møder man fremdeles med sine 800 Rbd. til Baller, Fester osv. Et l